

Štev. 13.

Leto 7.

Izhaja dvakrat na mesec.
Naročnina četrletno 12 dinarjev.

Uredništvo in upravnništvo:

Ljubljana, Miklošičeva c. (palača Del. zbor-
nice) kamor naj se tudi pošljajo rokopisi.

Svoje pravice bodo uveljavili železničarji le z združeno močjo. Zavedajte se tega, trpini in organizirajte se vsi v USZ.

Z razv. tim praporom.

Pozdravljeni, razredni borci, člani »Ujedinjenega Saveza Železničarjev Jugoslavije«, pozdravljeni zastopniki internacionalne in strokovnih železničarskih organizacij iz Angleške, Belgije, Holandske, Svice, Avstrije, Nemčije, Bolgarije, Čehoslovaške, Francoske, Japonske, Argentinske in Indije, ki prihajate 14. in 15. avgusta 1932 k nam v Ljubljano na IV. redni kongres razredno zavedne svobodne strokovne organizacije U. S. Ž. J.

Stisnili si bomo roke v topli zavesti, da smo eno od Izhoda do Zahoda, proletarci, zidarji dobe človečanskega dostojanstva, ko ne bo več človek človeku volk, ko bomo vsi — ljudje...

Od III. rednega kongresa U. S. Ž. J. pa do danes je bila pot razredno zavednih železničarjev polna borb in dela za izboljšanje položaja vseh železničarjev, za človečansko dostojanstvo vseh železničarjev, za pravice vseh železničarjev. Organizirana, kolektivna borba in delovanje članov U. S. Ž. J. je odstranjevala nešteto krivic, brisala nešteto solz — morala je tudi odstopati, ker mnogi, ki trpe, niso stali v bojni vrsti, ker niso vedeli, da je rešitev in izboljšanje položaja železničarskega proletariata le v njegovih lastnih rokah, v njegovem lastnem organiziranem in požrtvovalnem delu, ali klonila ni.

V Ujedinjenem Savezu Železničarjev organizirani železničarji niso klonili glave, niso jim omahnile roke. Delali so, zakaj njih zavednost je govorila. Tudi za tebe, neorganizirani, ki ne veš kaj delaš, delam, ker vem, da boš tudi ti, ko spoznaš, stopil v naše vrste.

Težka služba je naša vsakdanja služba, ki nam reže tanek vsakdanji kruh. Osemurnik se krši, plače so majhne, za vsako malenkost je disciplinarna kazen, odpust... Reduciralo se nas je, naše pravice se nam je gazilo... Mi pa nismo klonili glav, nismo vzdihovali. Borili smo se. Odločno, vztrajno, zakon, ki velja, smo imeli za ščit. In bili so dnevi, ko smo zmagovali.

V znamenju današnjega časa.

Na robu vsake epohe postajajo ljudje otrpli nasproti vsemu, kar je dovršeno in lepo. Brigajo se samo za groba materialna sredstva in kako bodo najbolj prazno in mrtvo sprovedli svoj čas.

Ko se je stara rimska civilizacija približala pogini, se je opazalo, da so se, ne samo aristokracija in meščanstvo, nego tudi najnižji ljudski sloji, predali čisto materialnemu uživanju... Edine besede, ki so se takrat slišale po vsem rimskem imperiju, so bile: »Panem et circenses!»

Kruha in iger!

Kruh je potreben za obstoj, a zabave so potrebne, da se ubije vsaka plemenita težnja po velikih delih.

Kruha in iger!

To se je slišalo na vseh straneh — in ljudstvo je šlo, kakor čreda ovac na najodurnejše zabave, hodilo je v cirkuse, kjer so levi in druge zveri trgali druge živali, pogosto tudi same ljudi. To je bil velik užitek, krvav užitek! Ali to so zahtevali tedanji oblastniki, to je bil življenski cilj vseh bogatašev, to so bili znaki moralne dekadence v narodu — predpogoj propada velike in nekoč slavne civilizacije.

Ali ne opazujemo tega tudi danes?

Večina ljudi se za nič drugega ne briga, nego kako priti do kruha, a ko ga dobi, pozabi na vse drugo — in zahteva zabav!

... Poglejmo, kako živi delavstvo v mestih! Ako je delavnik in če so zaposleni — tedaj jim je jasno odrejen

Mi železničarji, premikači in kretniki, sprevodniki in vlakovodje, zavirači, skladiščniki, čuvaji in progovni delavci, svetilničarji, strojevodje in kurjači, kurilniški profesionisti in delavci, vozovni snažilci in snažilke, postajni delavci in vsi, kar nas je pri železnici in ki smo označeni z nešteti imeni in kategorijami, smo v resnici le samo eno — smo železničarski proletariat, državljani Jugoslavije, ki prodajamo svoje moči železniški upravi za vsakdanjo skorcijo kruha, mi se zavedamo, da nam nikdo ni ničesar dal, če si nismo sami organizirano priborili. — Vzeli pa so nam mnogo, kar se nismo znali organizirano zaščititi.

Nešteto intervencij je izvršila naša organizacija »Ujedinjeni Savez Železničarjev Jugoslavije«. Uspeh je bil... Bil bi pa še večji, če bi stali vsi železničarji v fronti »Ujedinjenega Saveza Železničarjev Jugoslavije«.

Na kongresu, ki se ga udeležite 14. in 15. avgusta t. l., bomo pregledali naše vrste, naše delo. Razširili bomo naša prsa v ponosno samozavest, da smo to »Mi«, neodoljiva sila, ki gledamo v bodočnost resno in s prepričanjem, da je ona naša. Z vso energijo se bomo poprijeli dela za čim večjo stavbo našega »Mi«, za mogočno razredno, svobodno strokovno organizacijo USZJ. železničarjev.

Zato — pozdravljeni! Pozdravljeni iz dna duše naše proletarske, iz dna sodružnega srca vsi, ki ste prišli na kongres in vsi, ki boste v duhu z nami te dni, ko bomo povedali svetu svojo voljo in začrtali nova pota.

Ne pozabite!... **Vi vsi, od prvega do poslednjega, vi vsi ste zidarji svoje lastne usode in svojega lastnega jaza! Bodite dobri, vztrajni, požrtvovalni zidarji. Hajd z razvitim praporom v bodočnost...**

Pozdravljeni!

Ujed. Savez Žel. Jugoslavije.

prepira, poje — in tako za hip pozablja na skrbi. Na delavskih prosvetnih večerih jih ne najdeš.

Krčme so postale deviza tlačnih in izžetih.

Pri bogataših: pijančevanje, sprehodi, gonja za zlatom, razvrat, nasičenost... A siromašni sloji so začeli to razumevati kot nekaj normalnega in dobrega. Oni zgublajo vero v svoje lastne moči in se pokoravajo »Prokleti usodi«, ki jim »določila«, da žive v atmosferi krutosti, bede in trpljenja...

Ta materialna in moralna mizerija, ki nas obkroža z vseh strani, povzroča, da se v človeški družbi razvijajo nezasišani zločini in krvava nasilja. Bogati sloji družbe so že našli smisel svojega življenja: da streme za čim večjim bogastvom, da jim je življenje in dobrobit človeka nepoznana reč, še več, da jim je človek torišče, iz katerega raste bogastvo — za nje samo; a revni sloji, mesto da bi stremeli in delali, da se izkopljejo iz mračnega vpliva razbojništva, pa postajajo nevtralni napram velikim problemom znanosti in svoje lastne osvoboditve.

Mnogi delavci prodajajo svojo človeško dostojanstvo in smatrajo, da bor-

ba za človečanske in delavske pravice ni njihova zadeva. To, kar so včeraj že priznavali, kar so včeraj še zagovarjali, jutri pljujejo in delajo ravno nasprotno. Kaos je postal v njih možganih, v njih človeštvu. Z nerazumevanjem gledajo na junaško borbo delavskih svobodnih strokovnih organizacij in delavskega pokreta sploh, ki ima cilj: boljše življenske pogoje in za priznanje človeškega dostojanstva.

Brezbrizni so napram višjim idealom in napram idealizmu razumnih ljudi. V svojem ponižanju in obupanosti kriče: »Kruha in zabave!»

V svojem ponižanju in obupanosti se vdinjavajo bogatim tudi idejno in prostovoljno, misleč, da dobe kruha in iger.

In vendar, kljub vsemu nas tolaži misel, da poleg vseh malodušnih in breznačajnih egoistov, moralnih propalic in verskih hinavcev, poleg nemislehkih grmad delavskih sužnjev, so še mnoga in mnoga zavedna ljudska bitja — **razredno zavedni in solidarno organizirani delavci** — ki so že davno raztrgali vez s starimi tradicijami suženjskega življenja in ki kličejo gromoglasno:

»Kruha, dela, pravice in svobode!«
(«R. Novine.»)

Vse se organizira.

Nekoliko let se že delavci vedno trdneje in krepkeje organizirajo v svoje strokovne organizacije. Ali še vedno je mnogo delavcev, ki se vprašujejo: Zakaj bi se organiziral? Kaj mi bo organizacija? Kakšne koristi mi bo prinesla?

Takšnim delavcem, ki se še obotavljajo in ne vedo, zakaj naj bi iz tabora svojih neprijateljev prešli v tabor proletarcev, treba povedati, kaj pomeni skupnost in proletarski »Mi«, ki je velpomemben za zaščito delavskih, skupnih interesov.

Evo, na primer, buržoazija sama jasno dokazuje s svojim zgledom, kaj pomeni organizacija.

Poglejmo, na primer, tovarnarja. On je organiziral sredstvo za proizvodnjo. Kamen do kamena, zrno do zrna, bruno do bruna, opeko do opeke in s tem tako sestavil in zgradil poslopje, pripeljal je stroje in k njim postavil delovno silo. Svojo tovarno je izpopolnil, združil v njej vse tisto, kar mu je bilo potrebno za izvedbo produkcije. Ali on je to organizacijo sredstev za produkcijo in delovne sile izvršil na svoj način, radi ustvaritve bogastva sebi, s tem, da je eksploatiral delovno silo. In kolikor je v tem pogledu čimbolje uspel, v toliko se mu je bogastvo pomnožilo. Razume se, da je on delovno silo združil v svoji tovarni, ker mu je tako narekovala njegova korist; nasproten pa je, da bi se izven njegove uprave in v korist delavca združila ta delovna sila, ker bi to bilo v korist delavstva in v škodo tovarne, oziroma naraščanja bogastva.

Ta vzgled, ki ga nudi tovarnar, mora vzpodbuditi delavce, ako le nekoliko mislijo, da se združijo — organizirajo.

Ali to ni samo en primer. Takih in podobnih primerov je mnogo.

Tovarnarji in delodajalci sploh se organizirajo v svoje tovarniške karteje, v industrijske zveze, da bi s skupno silo ščitili svoje skupne interese. Kapitalisti svoje kapitale združujejo v denarnih zavodih, da bi tako s tako mobilizacijo posameznih manjših kapitalov napravili silne, nepremagljive. Obrtniki imajo svoje zadruge, trgovci svoje. Celotne skupine človeške družbe so sprevidle veliko moč združevanja in veliko

korist, ki jim jo nudi organizacija; zato je takorekoč vse organizirano.

Samo delavstvo pri nas najmanje in najslabše.

Poglejte n. pr. učitelje, ki so si s svojo organizacijo zelo pomagali. Potem inženjerji, ki so dovolj dobro plačani, a vseno imajo organizacijo, s katero se trudijo še izboljšati svoj položaj. Tudi advokati, notarji, ki imajo zelo lepe dohodke, imajo svoje organizacije, s katerimi delajo na tem, da se njihovi dohodki še povečajo. Vsi stanovi današnje človeške družbe so spoznali, kako velika je korist organizacije in zato se organizirajo z vso silo.

Samo največji stan, celi razred, delavstvo, ono najmanje razmišlja in razume, kaj je organizacija.

Delavstvo je še bolj, kot vsi ostali sloji, prepuščeno samemu sebi in nikogar ni, da bi ga zaščitil. Pač pa jih je mnogo, ki ga izkoriščajo. Zato je delavstvu tem bolj potrebno, da se organizira, da ustvari mogočno zvezo, silno svobodno strokovno organizacijo.

Če kdo zida hišo, mora začeti z zidavo. In s tem, da je začel zidati, še ne more stanovati v njej. Ali mnogo skrbi, žrtev, stroškov ima, preden jo dozida. A potem, ko je dozidana, se mu vsi ti stroški, vsi napori, vse skrbi bogato obrestujejo, ker ima svojo hišo, v kateri je sam gospodar.

Tako je z organizacijo. Delati treba, žrtvovati, se truditi. In ko je organizacija utriena, ko je v njej vsaj nad polovico delavstva ene tovarne, enega podjetja, tedaj se že pokažejo procenti. Že rodi sad.

Zato delavci vseh tovarn, podjetij, obratov, kovinarji od vsepovsod, lesni delavci, živlci, tekstilci, usnarji, čevljarji, železničarji, stavbinci, brivci, mornopolci, steklarji, rudarji, kemični delavci in vsi, ki nosite svoje življenske moči naprodaj za vsakdanji kosček kruha, vsi do zadnjega v svobodne strokovne organizacije.

Kajti rešitev delavcev je v rokah delavcev samih, je rekel Karl Marx.

Na plan! V organizacijo! Ustvarimo in bodimo mogočen, silen in velik »Mi«.
(«Delavec» 10. VII.)

Kongres USZJ.

Dnevni red kongresa:
Dne 14. avgusta ob 17. uri na postaji Ljubljana gl. kol. sprejem inoženjskih delegatov.
Dne 15. avgusta ob pol 11. uri po pri-

hodu vlakov železničarski shod v veliki dvorani »Uniona« s sledečimi točkami:
1. nagovori inoženjskih delegatov,
2. referat s. dr. Topalovića o splošnem položaju delavstva,

imamo, naj ostane žig, kateri se ne more izgubiti in tudi ne da ven trgati.

8. Zahtevamo, da obišče delegat Centralne po možnosti Centralni tajnik, vse važne in večje podružnice, da poroča o delu v Savezu, in to najmanj vsaka 2 meseca.

MARIBOR III.

Protipredlog glede članarine:

Pri čl. 2 naj se uvede članarina v 3 razredih in sicer odgovarjajo vsakemu razredu posebne pravice.

Prvi razred: Članarina Din 8 mesečno. Ostalo besedilo tega odstavka ostane nespremenjeno. Na koncu naj se doda: Za bolniško in brezposelno podporo naj se v tem razredu upelje poseben prispevek Din 2.—, ki je prostovoljen. Člani, ki plačujejo ta prispevek imajo pravico na bolniško podporo po sledeči lestvici:

Pri članstvu od 2 do 5 let in boleznih nad 15 dni — Din 50.—

Pri članstvu od 2 do 5 let in boleznih nad 30 dni Din 80.—

Pri članstvu od 2 do 5 let in boleznih nad 60 dni Din 120.—

Brezposelna podpora:

Po enoletnem članstvu po Din 3.— za 30 dni.

Po dvoletnem članstvu po Din 5.— za 30 dni.

Po štiriletnem članstvu po Din 8.— za 30 dni.

Za dosedanje člane, ki vstopijo v ta razred, je karenčna doba do 1. januarja 1934.

Drugi razred: Osnovna članarina Din 12.

Ta odstavek naj ostane v veljavi do besed: Ta razred je obvezen za vse nastavljene osebe, v kolikor ne vstopi v višji razred.

Ostalo naj se črta ter doda: Člani, ki za časa bolovanja prejema neskrčeno plačo, imajo pravo na bolniško podporo, ako plačujejo poseben mesečni prispevek po Din 2.

Karenčna doba za bolniško in brezposelno podporo (za katero je plačevati v tem razredu po Din 1.—) je eno leto, za pravovarstvo za 6 mesecev. Za dosedanje člane je karenčna doba za bolniško in brezposelno podporo do 1. oktobra 1933.

Tretji razred je osnovna članarina Din 15 mesečno. Ostalo besedilo pa naj se spremeni s sledečim:

Karenčna doba za doseg pravovarstva je 6 mesecev, za bolniško podporo eno leto po postavki II. razreda. Brezposelna podpora v tem razredu kot predlaga Centrala.

Četrti razred naj odpade.

Pri obračunavanju članarine naj ostane od članarine I. in II. razreda po Din 1. od III. razreda pa Din 2.— za lokalni fond.

Sekcijski prispevek ostane v celoti.

Samopomoč za slučaj smrti predlagamo, da naj se vsi člani do 1. januarja 1933 izjavijo, ali pristopijo k samopomoči. Pri novosprejetih se morajo takoj ob sprejemu izjaviti, če pristopijo k temu skladu.

Pri vstopu se plača pristopnina Din 2.— za vse stroške. Ta znesek morajo plačati tudi dosedajni člani Saveza. Po vsakem umrlem članu tega sklada, kakor tudi po smrti njegove žene, se izplača posmrtnina tolikokrat po Din 1.—, kolikor članov šteje sklad.

Centrala mora do 25. v mesecu obvestiti podružnične blagajnike, koliko smrtnih slučajev je bilo do 20 tega v mesecu, nakar zberemo blagajniki tolikokrat po Din 1 od članov ter jih odvedo s posebno položnico Centrali. Ta sklad se vodi popolnoma ločeno od drugih skladov in ga upravlja poseben odbor iz članov sklada. Vsako izplačilo z navedbo

imena umrlega se objavi v žel. glasilu. Denar tega sklada se ne sme uporabljati v druge svrhe.

PRAGERSKO.

Obdržali smo sestanek članov in sicer 11. julija in širšo sejo dne 16. julija, na katerih smo razmotrivali ponovno predloge centrale in prišli do zaključka, da z ozirom na redukcije plač pač moramo na vsak način dati ljudem priliko, da se organizirajo in to z najnižjo članarino, kolikor je mogoče. Zato so člani enoglasno odobrili prvotni sklep in predloge, ki smo vam jih že poslali s ponovnim predlogom, da ostane pod 10% od ubrane članarine.

Z upanjem, da kongres osvoji predlog posmrtnine, pri kateri vztrajamo isto na prvotnem predlogu za ženo in člana po Din 1.— odpade centrali lepo breme in se vsote, ki so se do časa le porabile v te namene lahko uporabljajo za druge potrebe. Glede reduciranih smo itak že staveli predloge. Člen 258 zak. o. s. p. os. naj se izpopolni oziroma tolmači v tem smislu, da ga ne ovirata člana 117 in 121. Izda naj se tolmačenje čl. 131, ker obstoja bojazen, da se kategorijam, ki so z novim zakonom izgubile pravico na eksekutivno, čas eksekutivne službe ne všteje z motivacijo, da jim po novem zakonu ne pripada.

Vse osebe, ki je imelo do uveljavljenja sedanjega zakona pravico do eksekutivne, naj se ponovno uvrsti v eksekutivno službo, upoštevajoč službo kretnikov, nadkretnikov in blokarjev, kateri nimajo nič manjše odgovornosti od premikačev ali vlakospremnega osebja. Nadalje imajo na pr. vozopisci odgovornost nadziralca in so isto odgovorni za poškodbe na vozeh in pravilno sestavo vlakov oziroma pri vlaku nahajajočega tovora.

Nadkretniki in deloma blokarji, kakor kretniki so odgovorni za proste izvozne ture in s tem za brezhibne uvoze in izvoze vlakov.

V malih postajah, kjer je pretrgan promet vlakov, vršijo kretniki tudi obnem službo skladiščnika, pisarniškega sluga in postajnega delavca in je isto zraven vsega odgovoren za brezhiben promet.

V disciplinarno komisijo se zahteva pariteto izvoljenega in imenovanega osebja po kategorijah.

Pri četrtem razredu osnovne članarine predlagamo, da se plača 20 Din že pri dohodkih 2000 Din. Lažje jih bo plačal, kakor oni z zaslužkom Din 500.— 8 Din.

ZIDANI MOST.

V kongresno resolucijo naj se postavi zahteva, katero naj novi centralni odbor zastopa energično pri Ministrstvu saobračaja, da naj se člen 258, tč. 3. zakona tolmači tako, da se vračuna za odmero penzije tako od osnovne kot od položajne plače ves čas službe na železnici tudi v svojstvu delavca ali dnevničarja in naj še štejejo vojna leta južno-žel. v penzijo.

Uredi naj se v postaji Zidani most vsem premikačem, kretnikom in vozopiscem turnus 12-24 ter mesečno dva prosta dneva kakor je to navedeno v Razporedu službe.

Ukine naj se takoj, da ako vlak izostane, da ne gre nastavljen osebo v skladišče in naj se v skladišču točno upošteva 8 urni delovni čas.

Namesto kilometraže vlakospremnega osebja naj se uvede urnina sorazmerno po službi.

Penzija za penzioniste se naj redno vsa-

kega 1. v mesecu izplačuje. Ako gre železničar v pokoj prvi mesec, ne mora dobiti, potem drugi mesec naj dobi za dva meseca in potem naprej vsakega prvega v mesecu.

Mnogo zvanikov Ljubljanske direkcije ima na podlagi čl. 9 in 68 zak. o drž. prom. osebo (veljaven od 1. julija 1931) pravico, da se jih prevede v činovnike. Opravljajo službo kot prometniki, potniški in prtljažni blagajniki, premik., nadziralci, vlakovodje, telegrafisti itd.

Kurilniškemu oseboju naj se podeli delovna obleka ter ukine 10% redukcija delavskih plač.

Progovni delavci se nahajajo v veliki bedi in njih stanje je obupno, naj se takoj ukinejo brezplačni dopusti, obustavi ubirane naknadni prispevkov za delavski penzijski fond dokler traja kriza in naj se jim povrne iste plače kot so jih imeli pred 1. oktobrom 1931.

BOROVNICA.

Kaj naj stavimo kot predloge za kongres? Članarina naj ostane tako kot je bila do sedaj. Na kako zvišanje sploh sedaj ni misliti. Ukine naj se brezplačne dopuste, čezurno delo naj se plačuje ne pa daje za to dopust. Vozne ugodnosti za upokojene naj se povrne tiste, ki jih je dotičnik užival preden je bil upokojen. Vsi člani Saveza naj postanejo člani Samopomoči, ako se ta Samopomoč v okviru Saveza ustanovi.

LOGATEC.

1. V kongresno resolucijo naj se postavi zahteva, katero naj novi centralni odbor energično zastopa pri Ministrstvu saobračaja, da naj se čl. 258, tč. 3. zakona tolmači tako, da se vračuna za odmero penzije tako od osnovne kot od položajne plače ves čas službe na železnici tudi v svojstvu delavca ali dnevničarja.

2. Da se delavstvu povrne one plače, ki so jih imeli pred redukcijo dne 1. oktobra 1931, ter da se starejšim delavcem, ki so po novem pravilniku izgubili stalnost in s tem tudi pravico do plačanega dopusta ter naj se jim zopet povrne njihove že pridobljene pravice in da se vsemu delavstvu ukine takoj brezplačen dopust, ter da se izplača razlika iz leta 1923.

3. Da se profesionistom tudi v slučaju zaposlitve pri drugem delu ne zmanjša njihovih plač in da se čezurno delo, če je potrebno, plača in ne daje zato dopust.

4. Glede nastavljenecv imamo predlog, da se vsem nastavljenecv računa letni odmor (dopust) od dneva službe pri železnici in ne od nastavitve, kakor se izvaja to pri nas, kjer starejši uslužbenci in pozno nastavljeni so pri tem zelo prikrajšani.

5. Naj se nastavljence s polnimi leti službe takoj upokoji in na njih mesta pokliče nazaj reducirance z upoštevanjem vseh službenih let.

6. Da se redno izplačujejo nočne doklade in kilometraža, ter da se izvaja po pravilniku napredovanje v plačah.

7. Uredi naj se služba postajnega osebja v turnusu 12-24 za vse dispozijske postaje, ter uvede po dva prosta dneva mesečno in za kritje dopustov naj se da nadomestnika, ne da si mora osebo kriti samo in delati službo 24-24.

8. Glede članarine se približno strinjamo, samo posmrtninski prispevek naj bi bil vračunan s članarino vred, kakor do sedaj.

Naše intervencije.

Sekcija vlakospremnega osebja za spremembo voznega reda na progi Novo mesto—Karlovac.

Sekcija vlakospremnega osebja je vložila na direkcijo posebno predstavko radi uvedbe novih tras vlakov na progi Novo mesto—Karlovac, da bi se oseboju omogočil odpočitek v Karlovcu. Vloga se glasi:

P. n.

Direkcija državnih železnic Ljubljana.

Podpisani sekciji vlakospremnega osebja Ujedinjenega saveza železničarjev Jugoslavije v Ljubljani, je čast predložiti za jesenski vozni red sledečo spremembo dosedanjih vozečih vlakov št. 9234, 9235 m in 9291/9253 Karlovac—Črnomelj—Karlovac:

1. Vpeljava vlaka 9277 Novo mesto—Karlovac;

2. Vpeljava vlaka 9234 Karlovac—Novo mesto.

Iz Novega mesta sedaj skoraj dnevno vozi eden izvanredni tovorni vlak v Karlovac. Vlakovna skupina, katera spremlja izvanredni vlak se vrača brez službe v Novo mesto, dočim mora skupina potniškega vlaka št. 9213-14 med počitkom v Karlovcu voziti vlaka 9234-9235 m, 9253/9291 Karlovac—Črnomelj—Karlovac. Dokler je vozil vlak 9234-9235 m Karlovac—Metlika je skupina imela še nekaj počitka, dočim po sedanjih novi uredbi, ko vozi vlak 9234-9235/9291 Karlovac—Črnomelj—Karlovac pride skupina radi neugodne zveze zamujena v Karlovac okoli 23. ure. Radi tega nima skupina nobenega pravega počitka več v Karlovcu.

Počitek v Karlovcu pri vlaku 9213-14 je sledeči:

Vlak 9213 prihod v Karlovac ob 13.07 uri in predaja ob 14.07 uri. Vlak 9234 odhod iz Karlovca ob 18.03 uri in prevzem ob 17.03 uri. Da mora oseboje v opoldanski uri nekaj zavžit je umevno, toraj je stvarni počitek 2 uri pri prvem prihodu v Karlovac. Drugi počitek je od 23. ure pa do 2. ure zjutraj, t. j. 3 ure. Da tako deljeni počitek za oseboje ni počitek marveč samo muka, je umevno.

Ako namerava direkcija tudi v jesenskem voznem redu navedene vlake vpeljati, prosimo prizadeto oseboje, da naj direkcija vpelje sledeča dva vlaka na progi Karlovac—Novo mesto in sicer:

Vlak št. 9277 Novo mesto odhod ob 10. uri 39 minut, prihod v Karlovac ob 14.36. Vlak ima v vseh večjih postajah

Ok:

KARIERA MOŽINE.

Veseložalostna zgodba v sedmih dramskih scenah.

IV. Scena.

Zvečer v Možinovi podstrešni izbici.

MOŽINA (zaklene vrata. Poskuša, če ključavnica drži.): Dobro je zaklenjeno. (Gre k dolgi skrini in jo odpre. Iz skrini vzame uniformo: bluzo, hlače, paradni uradniški klobuk in uradniško sabljo.) Moj bog, moj bog, kolikšna lepota! (Ogleduje vsak kos zase ter se vedno bolj pristrčno smeje. Ko je vso uniformo dodobra pregledal, sleče civilno obleko. Nato obleče najprej lepo zlikane črne hlače, ki imajo ob straneh rdeč paspul. Ogleduje paspul in ga s prsti otipava.) Rdeča črta, da, prav takšna, kakršno imajo gospod načelnik. (Obleče bluzo in stopi pred ogledalo. Ovratnik si zapne šele z veliko mujo.) Dve zvezdi, dve zlati zvezdi! Kako mi bo nevoščljiv moj prijatelj Štefe kako računski pripravnik Sedej! Kako jih bo trlo! Dve zvezdi, dve zlati zvezdi! (Na glavo si povezne paradni klobuk, okrog pasu si opaše sabljo. Koraka po sobi sem ter tja. Naenkrat salutira.) Bolj moško, Luka, če srečaš načelnika! Luka to je bilo za nič! Bolj moško odbi, Luka! (Stopi še enkrat gor in dol ter še enkrat salutira.) Sluga pokoren, gospod načelnik! (Gleda za »njim«.) Kako se gospod načelnik smehljajo! Oho, zdaj pa prihaja moj prijateljček Štefe! Revez, kako se skisano drži! (Gre mimo namišljenega Štefeta ter malomarno, samo z enim prstom salutira. Z visokega.) Servus, servus! (Gre malomarno naprej.) Saj v resnici nisem takšen! Da bi me pa kdo zasmehoval, tega pa ne, tega ne morem dopustiti! (Sede na posteljo in premišljuje. Čez nekaj časa privleče pred vnozje postelje visok ostolico. Gornji del stolice, t. j. naslonjalo, obleče v uniformo bluzo, ki jo je slekel. Ob naslonjalu stolice postavi metlo in sicer tako,

da je videti nad ovratnikom bluze dobršen del ročaja metle. Vrh ročaja pokrije s paradnim klobukom. Leže na posteljo ter se zamakne v oblečeno stolico in oklobučeno metlo. Čez nekaj časa poklekne na posteljo.) Moj ljubi bog, koliko časa, koliko časa sem čakal na ta presrečni trenutek! Tudi jaz bom takšen hodil po ulicah, tudi mene bodo takšnega gledali ob nedeljah v cerkvi! Koliko trpljenja in ponižanj sem prestal, koliko psovok sem moral mirno požreti! (Svečano.) Zdaj pa je le prišel čas, moje zlate zvezde, ko boste po tolikih letih zazrle beli dan! (Boža ovratnik in zvezde. Ihti.) Moje zvezde, moje ljubljene, moje... ah, moje zvezde! (Boža mehko perjanico na klobuku in pristoni lice h klobuku.) Moj ponos, znamenje, da nisem več — pes! (Se silno prestraši.) Kako sem rekel? (Tiho.) Pes? Če bi me kdo slišal! Ne, ne, saj nisem bil pes... bil sem samo poduradnik. (Poljubljeno zvezde.) Ve, ljubljene moje, odprle ste mi Rijino srce! (Sede na posteljo in se zatopi v misli.) Rekla je, da me bo vzela, če bom postal načelnik. (Vzame iz žepa civilnih hlač škaltjico, iz škaltjice zlate porte ter jih ogleduje.) Danes sem jih kupil. Koliko časa bo še preteklo do tistih dob, ko bodo takole prišite tu gori! (Pripne na vsako stran ovratnika bluze eno zlato porto. Bluzo ima zdaj distinkcije sarže biv. avstrijskega majorja. Gleda od daleč.) O, prav takšen sem zdaj, kakršni so gospod načelnik! Da se še enkrat oblečem! (Obleče bluzo ter stopi pred ogledalo. Nato sede za mizo ter vzame iz predala kuhinjsko zajemalko. Vrti »kolesce« na namišljenem telefonu in oponaša zvonjenje telefona.) Drin... dri... dri... dri... drin... (Prisloni zajemalko k ušesu in, posnemajoč načelnika, zakriči.) Halo, tukaj načelnik, da, da, tukaj načelnik! Ali ne razumete? Takoj naj pride sem poduradnik Štefe! (Odloži zajemalko, »odzvoni« in oponaša zvonjenje telefona.) Drin... dri... dri... drin... Tako torej! (Hodi po sobi gor in dol. Roke drži na hrbtu.) Tako! Ta postopač je danes kar trinaest minut zamudil! Jaz mu bom že ušesa

navil! (Se ustavi ob mizi in zelo močno trka po njej.) Aha, trka. Naj le trka brezvestnež! (Zopet potrka po mizi.) Naj le trka! Naprej! (Ogrne si naglo civilni jopič, klobuk položi na mizo in pohiti k vratom. Oponašajoč Štefeta ponižno stopica proti mizi. Ves čas se priklanja. Nato hitro ogrne bližnjo stolico s svojim civilnim jopičem ter jo porine pred mizo. Oponaša Štefeta.) Klanjam se gospod načelnik! (Urno skoči na nasprotno stran ter široko sede za mizo. Sname naočnike ter jih čisti, jih dvigne proti svetiljki ter gleda, če so čisti. Oponaša namišljenega Štefeta.) Klanjam se, gospod načelnik! (Brska po »aktih«. Naposled se dvigne, se upre z obema rokama na mizo, gleda čez — ne skozi — naočnike namišljenega Štefeta in rohani.) Štefe, Štefe, Štefe! Danes sta trinaest minut zamudili! Tri-naj-st minut, tri-naj-st minut! Kaj pa mislite? Da vas nemara zato plačujemo? (Udari močno po mizi.) Kaaaj? Bolni ste? Bolniki ne spadajo v službo! Imamo dovolj zdravih, ki bi radi služili. Lepa reč! Bolan! Včeraj zvečer, ko ste popivali v baru, niste bili bolni? Kako? (Udari močno po mizi.) Kaj si drznete ziniti? Da je to vaša privatna zadeva? Privatna zadeva, človek božji! Državni nameščeneec je državna zadeva! Zapomnite si: državna stvar, kakor n. pr. kasarna, ta miza, ta tintnik, ta telefon! (Dvigne zajemalko.) Ali ste razumeli? Moj bog, moj bog, trinaest minut! Kaj, zdaj, ko ste me korenito razkačili, naj vam oprostim? (Skoči urno na mesto namišljenega Štefeta, zažene stolico v kot. Oponaša Štefeta.) Klanjam se, gospod načelnik, naj oprostijo, prosim, naj oprostijo! (Se hitro zravna. »Mu« pokaže s prstom vrata.) Zginite! Zgubite se! Prihodnjič ne boste napredovali. Red mora biti! R-e-e-e-d! (Se nadaljuje.)

Sodrug!

Ali si že poravnal članarino za tekoči mesec?

postanek ter bi lahko prevzemal tovor za Karlovac.

Vlak št. 9234 — mešani vlak, kateri vozi sedaj samo do Črnomlja, bi naj vozil do Novega mesta. Opremljen naj bi bil samo z dvema potniškima vozovoma I Bcs in Cs — sedišča za 100 potnikov, kar bi popolnoma zadostovalo, ostalo pa za tovor.

Pri vpeljavi vlaka 9277 iz Novega mesta in vlaka 9234 iz Karlovca do Novega mesta bi imela direkcija samo dobiček, ker bi izostala vožnja brez službe vlakovnega osobja in bi se vlaka kot taka lahko bolj ekonomično izrabila.

N. pr. vlaku 9234 postaja Karlovac ne more dati nobenega tovara, ker vlak ne vozi do Novega mesta, akoravno ima postaja Karlovac po izpovedi g. načelnika vedno tovor na razpolago. Samo za potniški promet bi se vlaku 9234 vožnja ne izplačala radi premale frekvenca.

S to vpeljavo vlakov, kot jih predlagamo, bi bilo obojestransko povoljno ugodeno, ker bi prišlo tudi osobje do svojega počitka.

Za ureditev umivalnice v kurilnici Ljubljana II, gor. kol.

V našem listu smo že omenili nehigijenske naprave za umivanje v kurilnici Ljubljana ter apelirali na direkcijo, da uredi umivalnico. Sedaj so naši sodrugi, ki so v upravnem odboru bolniškega fonda, predložili tudi na Oblastno upravo humanitarnih fondov v Ljubljani posebno spomenico, ki se glasi:

V kurilnici Ljubljana II do danes še ni urejeno vprašanje kopalnice za osobje in nima nad 250 delavcev in profesionalstov ter ostalih uslužbencev nikjer prilike, da bi se vsaj vsak teden ob sobotah res počisto umili. Že za med tednom po delu ni preskrbljeno za umivanje, ker je napeljana le mrzla voda, vročo pa se donša v posebna korita, v katerih se na to umivajo delavci eden za drugim, kar je jako nehigijenično in more prenašati razne kožne odnosno nalezljive bolezni.

V vsakem večjem industrijskem obratu so urejene kopalnice, katerih se osobje lahko poslužuje in državne ustanove bi morale tudi v vprašanih higijene prednjačiti. V kurilnici Ljubljana I je urejena kopalnica ter prosimo, da bi Oblastna uprava humanitarnih fondov odnosno g. šef-zdravnik intervenirali pri mašinskem odelenju direkcije, da bi tudi v kurilnici Ljubljana II napravila kopalnico vsaj s 6 do 8 prhami, kar je bilo svoj čas, dokler je bil stroj v pogonu, že itak urejeno.

Istočasno prosimo, da bi se sedaj, ko se vrše revizije, v stari kurilnici popravilo in potrebno uredilo, da bi ne bil tak preprič, ker bo drugače osobje sukcesivno zbolelo.

Sprejem reducirancev nazaj v službo.

O tej zadevi smo pisali že parkrat v našem glasilu ter smo na merodajna mesta poslali utemeljene predstavke, da bi uprava odpomogla vsaj najtežje prizadetim. Pri vseh intervencijah smo dobili odgovore, da Ministrstvo po prvi redukciji, ko so bili dnevnikiarji zopet sprejeti nazaj, ni potrdilo tega zopetnega sprejema in je zato sledila ponovna redukcija. Osobje, ki je bilo reducirano, da bo sukcesivno sprejeto nazaj, ako bodo izpraznjena mesta z upokojitvami. Revizija redukcij pa je za enkrat nemogoča.

V isti zadevi je interveniralo tudi več poslancev, ki so dobili v glavnem na svojo intervencijo sledeč odgovor:

»Zopetnega sprejema 128 dnevnikiarjev in nestalnih delavcev po prvi redukciji Ministrstvo saobračaja ni potrdilo, vsled česar se jim je morala služba odpovedati.

Po zopetnem vpoklicu je pozvala direkcija dnevnikiarje, da predlože dokumente za nastavitve, ker pa vpoklic ni bil potrjen, so se jim dokumenti vrnili in na tem ne zadene direkcijo nobena krivda.

7dnevna službena odpoved dnevnikiarjev je po čl. 23 pravilnika o pomoznem osobju utemeljena, ker niso bili razvrščeni po uredbi novega zakona o državnem prometnem osobju z dne 1.

julija 1931 in se določbe § 184 zakona na nje ne morejo aplicirati.

Mlajši dnevnikiarji in delavci, ki so ostali v službi, imajo kvalifikacijo za uradniške položaje in zvanjčnike I. kategorije in vsled tega ne spadajo v vrsto fizičnih delavcev.

Revizija reducirancev je bila izvršena po posebni komisiji, pri kateri se je ugotovilo točno in pravilno postopanje ob priliki redukcije.

Upokojitve dosluženih nastavljenecv je direkcija predlagala, a nima nikake ingerence na Ministrstvo financ, ki mora dati k vsaki upokojitvi svoj pristanek in kredit.

Reduciranci so v evidenci in se jih bo sprejelo nazaj v službo, ko bo potreba in dana kreditna možnost.

Tako se glase v glavnem odgovori direkcije v zadevi reducirancev, ki se nahajajo danes v najbednejšem položaju.

Hoteli smo priskočiti reducirancem na pomoč z izrednimi podporami ter smo hoteli pri izplačilu s posebno nabiralno polo apelirati na v službi preostalo osobje, da bi z malimi prispevki podprlo reducirane železničarje, pa je postaja Ljubljana gl. kol. baie po nalogu direkcije nabiralno polo zavrnila in tako onemogočila, da bi se vsaj najrevnejšim družinskim očetom priskočilo na pomoč.

Iz bolniškega fonda.

Interimistično izplačevanje hranarine odobreno.

Že par let je naš savez na vsaki skupščini bolniškega fonda postavil zahtevo, da se odobri za železniške delavce in profesionaliste izplačevanje hranarine takoj koncem meseca zajedno s plačo proti naknadnemu obračunu in reviziji z bolniškim fondom. Leto za leto je bil ta predlog na ljubljanski skupščini sprejet, centralna uprava v Beogradu pa ga je zavrnila. Tudi lanske leto je bil sličen sklep ljubljanskega oblastnega upravnega odbora od centralnega upravnega odbora v Beogradu zavrnjen. Za to so naši sodrugi letos ponovno v ljubljanskem oblastnem upravnem odboru sprejeli sklep, da se izplačuj hranarina delavstvu takoj koncem meseca zajedno s plačo. Sedaj je centralna uprava končno veljavno odobrila interimistično izplačevanje hranarine, ki se prične v ljubljanski direkciji tako izplačevati s 1. oktobrom 1932, a pogrebnina in porodniške podpore pa se začno interimistično izplačevati že s 25. avgustom 1932.

S tem je končno veljavno rešena ena glavnih zahtev delavstva, ki je moralo doslej v bolezni večasih tudi po en ali celo dva meseca čakati na izplačilo hranarine.

Odobrovanje parnih kopeli.

Doslej so zdravniki, odnosno železniški specialisti lahko predpisovali za zdravljenje tudi parne kopeli bolnim železničarjem. Sedaj pa je centralna uprava izdala odlok, s katerim prepoveduje za bodoče zapisavanje parnih kopeli.

Spremembe v zdravniškem staležu.

Šef-zdravnik g. dr. Tičar je bil upokojen. Enako je bil upokojen šef-zdravnik v Beogradu g. dr. Dobrodolac, katerega pa je centralna uprava nastavila kot svojega nadzornega zdravnika. Zobozdravnik v Čakovcu g. dr. Viola je odpovedal zobozdravniško službo pri železnici. Mesto železniškega zdravnika za Zalog in D. M. v Polju bo v kratkem zasedeno.

Razno.

Volitve v Nemčiji. V nedeljo, dne 31. julija 1932, so se vršile v Nemčiji državnozbornske volitve, o katerih so marsikateri, zlasti pa narodni socialisti (fašisti) pričakovali, da bodo prinesle odločitev in da bodo po volitvah prevzeli fašisti v Nemčiji oblast v svoje roke. V nedeljo so nemški volilci že četrtič volili v letošnjem letu. Pri nedeljskih volitvah se je šlo, dasi je nastopalo nad 20 raznih strank in grupacij, v glavnem le za dve smeri: ena za demokrasko in druga za absolutistično diktaturo. Volitve položaja niso razčistile, ker nobena stran ni dobila take večine, da bi zamogla sestaviti delazmožno vlado in voditi redno

Pozor, železničarji!

Oglejte se takoj v

Splošni gospodarski poslovalnici

r. z. z. o. z.

V LJUBLJANI -- Miklošičeva cesta 13

Samo tam dobite pri nabavi blaga pri takojšnjem plačilu

Ne zamudite ugodne prilike!

20% popusta!

Ogled zaloge je brezobvezen nakupa!

parlamentarno delo. Volitev se je udeležilo nad-83% vseh volilcev in volilk ter so dobile glavne stranke naslednje število glasov: narodni socialisti 13,732.779, socialni demokrati 7,951.245, komunisti 5,278.094, centum 4,586.501, nemški nacionalisti 2,172.941, bavarska ljudska stranka 1,190.453, vse ostale stranke skupaj 1,986.000.

Mandatov bodo imeli: narodni socialisti 230, socialni demokrati 133, komunisti 89, centum 76, nemški nacionalci 37, bavarska ljudska stranka 22, vse ostale stranke pa 17.

Francija odobrila odgoditev plačila jugoslovanskih dolgov. Ko se je povrnil jugoslovanski finančni minister iz Francije, je bilo izdano službeno poročilo, glasom katerega je Francija pristala na odgoditev vseh odplačil naših dolgov za čas od 15. avgusta 1932 do 15. oktobra 1933 in bo tako za ta čas odgodeno plačilo dolga v znesku nad 630 milijonov dinarjev, ki jih bo seveda treba kasneje plačati.

Občinske volitve. V zadnjem času so se v dnevnem časopisu zopet pojavile vesti, da bodo v doglednem času razpisane občinske volitve na podlagi novega občinskega zakona (ki doslej še ni bil objavljen), glasom katerega bode po izjavi merodajnih faktorjev tudi v občinski politiki in gospodarstvu odstranjen vsak škodljiv strankarski vpliv.

Ameriški predsednik Hoover o uvedbi petdnevnega delavnega tedna. Ameriške strokovne organizacije sodijo, da je v Združenih državah 11 milijonov nezaposlenih. Predsednik Hoover namerava sklicati ameriške industrije na konferenco v Belo hišo, da bo z njimi razpravljal o uvedbi petdnevnega tedna za omiljenje nezaposlenosti. Strokovne organizacije za nekatere industrije že dalje časa zahtevajo skrajšanje delovnega časa.

Z morilci Metteottija ne govorim. V Zenevi je bilo 16. julija otvorjeno zborovanje konference medparlamentarne unije, na katero pošiljajo svoje zastopnike parlamenti iz raznih evropskih držav. Tako se te konference udeležujejo tudi zastopniki fašističnega parlamenta ter je v plenumu konference fašist Cortamara dne 20. julija prav posebno hvalisal fašistični »parlamentarizem« in diktatorski režim, na kar mu je vodja francoskih socialistov Renaudel naredil medklic, da v Italiji ne obstoja parlamentarizem in da niso predstavniki italijanskega parlamenta svobodni ljudje. Nastal je preprič, v katerem so fašisti začeli napadati francoske sodruge, na kar jih je Renaudel zavrnil z besedami: z morilci Matteottija ne govorim.

Fašisti so zahtevali seveda zadoščenje in grozili celo z izstopom iz društva narodov in ko niso dobili takega zadoščenja, kot so ga oni zahtevali, so zapustili konferenco.

Razpust dravske sekcije organizacije poštne uslužbencev. Poštne uslužbenci v Jugoslaviji imajo centralistično urejeno organizacijo s sedežem v Beogradu, a na teritoriju vsake poštne direkcije pa imajo tako zvano oblastno sekcijo. Med posameznimi obl. sekcijami in centralno upravo v Beogradu je že dalje časa obstojal resen spor, ki se je zelo poostiril po uvedbi novega uradniškega zakona. Zasedovali smo ta spor ter

smo odobrvali stališče dravske sekcije, ki je zahtevala red in čiste račune, aktivnost v delovanju ter sodelovanje pri centralni upravi, a je naletela na oster odpor pri centrali, ki je najprvo izključilo predsednika sekcije, na to pa tudi celotno sekcijo kot tako. Par dni pred rednim kongresom poštne organizacije pa je uprava policije v Ljubljani izdala odlok, s katerim je ugotovila, da so se pojavili vzroki za razpust sekcije ter je vsled tega ustavila delovanje dotodnjega odbora in imenovala za začasnega upravitelja vsega premoženja kakor tudi voditelja tega poslovanja poštnega uradnika VII. skupine g. Josipa Jakše.

Črtanje reparacij. Na zadnji reparacijski konferenci je bil z veliko večino sprejet sklep, ki predvideva definitivno črtanje reparacij, ki so jih imele plačevati takozvane premagane države. Na reparacijski konferenci je govoril tudi tedanji predsednik jugoslovanske vlade g. Marinković. Povedal je, da bi bilo črtanje reparacij za državo prevelika žrtev. Na konferenci sami so se pa države razdelile v dve skupini, in sicer, Anglija, Nemčija in Italija, ki zahtevajo, da se reparacije črtajo, in Francija, Belgija in Mala antanta, ki dokazujejo škodo, ki bi jim jo črtanje reparacij povzročilo. Ta izguba bi znašala po Youngovem načrtu skozi 37 let 359,5 milijonov zlatih mark (blizu 47 milijard Din). Saldo za Jugoslavijo znaša 68,9 milijona zlatih mark, Belgijo 68,2 milijona, Anglijo 66,9 milijona, Italijo pa 37,7 milijona zlatih mark. Znesek 68,9 milijona zlatih mark (to je okoli 9 milijard dinarjev, je za majhno državo kakor je Jugoslavija pomemben znesek v državnem gospodarstvu. Črtanje reparacij bo imelo sigurno težke posledice tudi za vse javne nameščence. Saj se je že v letošnjem budžetu z ozirom na odgoditev plačila reparacij od strani Nemčije moralo uvesti večjo štednjo in se je že lanske leto izvršilo občutne redukcije delavskih in nastavljenjskih plač samo, da se je uravnove-silo budžet.

Vojne ne sme biti več! Koliko je stala regulacija porodov v svetovni vojni? Svetovna vojna je zahtevala 9,743.914 mrtvih 20,927.458 ranjenecv in nad tri milijone pogrešancev, ki so izginiti brez sledu. Charles Devinger je izračunal, da se je število prebivalstva desetih evropskih držav znižalo za 35 milijonov ljudi. In ta resnično posrečena operacija (blagoslovljena regulacija porodov) je veljala, če malo računamo, 840 milijard zlatih frankov. Drugi statistiki trdijo, da so znašali stroški celo 100 milijard angleških funtov, torej 27.200 milijard dinarjev, kar bi znašalo na prebivalca zemlje, če računamo, da je 1800 milijonov ljudi na svetu, 15.100 dinarjev (vštevši divje narode). Ta vsota bi zadoščala za odpravo vse siromaščine na vsem svetu. Kljub vsem tem grozovitim številkam in grozovitim škodi imamo še danes nespametnike, ki sanjajo o novi vojni!

Poznati Marxove nauke je danes brezpogojna potreba za vsakega delavca, za vsakega prebujenega človeka. Osnova vsega marksizma je Marxov »Kapital«, ki je izšel v milijonih izvodov v vseh kulturnih jezikih. V slovenskem jeziku izda to delo konzorcij »Svobode« v Ljubljani, Palača Delavske zbornice. Kdor se še ni naročil nani, naj se takoj naroči.